

هدف از
مقاوم‌سازی
اقتصاد دستیابی
به اقتصادی
است که متکی به
دانش و فناوری،
عدالت‌بنیان،
درون‌زا و برون‌گرا،
پویا و پیشرو باشد

ظرفیت‌های این همکاری‌ها را فراهم کند.

از این رو شناخت دقیق بازیگران بازار فناوری و درک فرایندهای تضعیف شرکت‌های نفتی بین‌المللی و تقویت شرکت‌های خدمات نفتی در انتقال و توسعه فناوری در بخش بالادستی، نخستین گام در طراحی الگوهای بهینه در سیاست‌گذاری‌های فناوری نفتی در کشور است. نکته دیگر مورد تأکید مؤلفین مقاله آن است که علی‌رغم محوریت پیمانکاران در شناسایی نیازهای زنجیره عملیات نفتی به توسعه فناوری‌های مناسب و انتقال این نیازها به توسعه‌دهندگان فناوری، اما شرایط اقتضا می‌کند که نهادهای تنظیم‌گر بازار فناوری کارا تر شوند و نقش مؤثرتری در مدیریت این بازار ایفا نمایند. علاوه بر این، این نهادها با اولویت‌بندی فناوری‌هایی که با اهداف بخش بالادستی نفت سازگار هستند و اثر سرریز به برخی صنایع کلیدی در اقتصاد ملی دارند می‌توانند جریان انتقال و توسعه فناوری را به سمتی هدایت کنند که همسو با راهبردهای توسعه صنعتی کشور باشد.

تحلیل ناهمزمانی‌های توسعه فناوری با رویکردی گفتمانی در حوزه بالادستی صنعت نفت جمهوری اسلامی ایران

■ نویسندگان: محمدمبین قانع‌راد، حمیدرضا فرتوک‌زاده، محمدرضا آذرایین

■ منبع: نشریه علمی پژوهشی بهبود مدیریت، سال دوازدهم، بهار ۱۳۹۷، شماره ۱ (پیاپی ۳۹).

حوزه بالادستی صنعت نفت از بخش‌های فناوری محوری محسوب می‌شود که دوره عمر فناوری در آن نسبتاً طولانی است و برای کشوری مثل جمهوری اسلامی ایران که میدان‌های نفتی و گازی فراوان و ظرفیت‌های صنعتی بالقوه‌ای دارد یک اولویت

چالش‌های پیش روی این صنعت دانسته است.

انتقال و توسعه فناوری در بخش بالادستی صنعت نفت ایران: ملاحظاتی در مفاهیم، الزامات، چالش‌ها و راهکارها

■ نویسندگان: مسعود درخشان، عاطفه تکلیف

■ منبع: نشریه علمی پژوهشی پژوهشنامه اقتصاد انرژی ایران (اقتصاد محیط زیست و انرژی)، سال چهارم، بهار ۱۳۹۴، شماره ۱۴.

انتقال و توسعه فناوری یکی از مهم‌ترین چالش‌های صنعت نفت و گاز در ایران است. با این حال هنوز اتفاق نظر در میان مدیران این بخش وجود ندارد. دسته اول افرادی هستند که موضوع توسعه فناوری را خارج از وظیفه وزارت نفت می‌دانند و تولید صیانتی از مخازن نفتی و حداکثر کردن درآمد اقتصادی را به عنوان هدف نهایی می‌شناسند. اما دسته دوم ضرورت توسعه فناوری را می‌پذیرند. با این حال اختلاف نظر در مورد راهکارهای توسعه فناوری نیز مشهود است. این مقاله به آسیب‌شناسی این رویکردها و ارائه برخی راهکارها می‌پردازد.

نویسندگان مقاله نشان می‌دهند که اتکاب سرمایه‌گذاری‌های خارجی در چهارچوب قراردادهای نفتی با شرکت‌های نفتی بین‌المللی، راهکار مناسبی برای انتقال و توسعه فناوری در بخش بالادستی صنعت نفت ایران نبوده و نخواهد بود مگر آنکه اولاً به واسطه رشد دانش بنیادین و دانش عملیاتی مرتبط با صنعت نفت کشور، زمینه‌های مناسبی برای جذب فناوری و توسعه آن فراهم آمده باشد. و ثانیاً حضور فعال نهادهای تنظیم‌گر با اهداف نظارت، مدیریت و بهبود کارایی در بازار فناوری، امکان بهره‌برداری از

در این گفتمان
به مانند تمام
کشورهای
نفت‌خیز و نیز
توسعه نیافته،
نفت خام، دارایی
رایجانی طبیعی
قلمداد می‌گردد
که باید به هر
قیمتی استخراج،
بهره‌برداری و
فروخته شود